

Belastingdienst

BIJLAGE 5

Trainingsprofielen

Behorende bij: Trainingen boekhouden en bedrijfsanalyse
Kenmerk IUC22-776

Inhoud

1. Boekhouden en bedrijfsanalyse.....	2
2. Hoofdthema boekhouden	3
2.1 Doelgroep training boekhouden voor (nieuwe) controlemedewerkers	3
2.1.1 Doelgroep.....	3
2.1.2 Leerdoelen.....	3
2.2 Doelgroep training boekhouden startend (financieel) rechercheurs	4
2.2.1 Doelgroep.....	4
2.2.2 Leerdoelen.....	4
2.3 Doelgroep training boekhouden 'open aanbod' medewerkers drie DG's	5
2.3.1 Doelgroep.....	5
2.3.2 Leerdoelen.....	5
3. Hoofdthema bedrijfsanalyse.....	6
3.1 Doelgroep bedrijfsanalyse (nieuwe) invorderaars	6
3.1.1 Doelgroep.....	6
3.1.2 Leerdoelen.....	6
3.2 Doelgroep training bedrijfsanalyse 'open aanbod' medewerkers drie DG's	9
3.2.1 Doelgroep.....	9
3.2.2 Leerdoelen.....	9

1 Boekhouden en bedrijfsanalyse

Als medewerker van de drie Directoraten-Generaal Belastingdienst, Douane en Toeslagen of een Bijzondere Opsporingsdienst heb je in toezichts-, controle- en opsporingsfuncties kennis van boekhouden en/of bedrijfsanalyse nodig om jouw functie goed te kunnen uitvoeren.

Er is sprake van twee hoofdthema's, te weten: boekhouden en bedrijfsanalyse. Beide thema's omvatten het (door)ontwikkelen en uitvoeren van trainingen, voor zowel starters als gevorderden, op het gebied van boekhouden en/of bedrijfsanalyse.

Doelgroep:

Alle medewerkers van de Belastingdienst, Toeslagen en Douane die een training boekhouden en/of bedrijfsanalyse volgen en de medewerkers die een training boekhouden volgen aan de Opsporingscampus.

Trainingsvormen:

- Fysiek klassikaal
- Online klassikaal
- Blended
- Online zelfstudie

2 Hoofdthema boekhouden

In dit hoofdthema 'boekhouden' is het trainingsprofiel per doelgroep op het gebied van boekhouden beschreven.

Dit hoofdthema is opgedeeld in drie doelgroepen, te weten: controlemedewerkers, starend (financieel) rechercheurs en medewerkers van de drie DG's.

Opdrachtnemer is in staat om op verzoek van de Opdrachtgever een training boekhouden (door) te ontwikkelen voor een specifieke doelgroep en vervolgens deze training uit te voeren.

2.1 Doelgroep training boekhouden voor (nieuwe) controlemedewerkers

De training boekhouden voor controlemedewerkers wordt als onderdeel van de interne opleiding voor controlemedewerkers gevolgd door medewerkers die niet beschikken over een passende vooropleiding en/of waarbij aan de hand van een diagnostische toets is vastgesteld dat zij over onvoldoende boekhoudkundige voorkennis beschikken. Alle stappen in de boekhoudcyclus worden in deze module doorlopen. Ook is er in de training aandacht voor de toets die aan het eind van de training boekhouden wordt afgenomen.

2.1.1 Doelgroep

Deelnemers zijn (nieuwe) controlemedewerkers binnen de Belastingdienst, hebben minimaal MBO-niveau 3 en beschikken over onvoldoende boekhoudkundige kennis om deel te kunnen nemen aan de interne opleiding voor controlemedewerkers.

2.1.2 Leerdoelen

De Deelnemer is in staat om:

- het eigen vermogen te berekenen;
- financiële feiten te duiden;
- journaalposten te maken;
- dagboeken samen te stellen;
- de juiste grootboekrekeningen te muteren en samen te stellen;
- een kolommenbalans op te stellen;
- transacties toe te rekenen aan de juiste periode;
- uit te leggen hoe een geautomatiseerde administratie tot stand komt.

2.2 Doelgroep training boekhouden startend (financieel) rechercheurs

De Opsporingscampus is een initiatief van het samenwerkingsverband Platform BOD-en. Het Platform realiseert zich dat samenwerking binnen en tussen de verschillende opsporingsdiensten noodzakelijk is om als opsporend Nederland een vuist te maken tegen alle vormen van criminaliteit. Samenwerking lukt het beste als je dezelfde taal spreekt, dezelfde begrippen hanteert, elkaar kent... én dat begint bij de opleiding van medewerkers. De aankomende jaren zal de Opsporingscampus steeds meer vorm krijgen. Binnen de vakopleiding Financiële Opsporing van de Opsporingscampus volgen de medewerkers een training boekhouden.

2.2.1 Doelgroep

Deelnemers hebben minimaal HBO-niveau en weinig tot geen boekhoudkundige kennis.

2.2.2 Leerdoelen

De Deelnemer:

- Kent de meest belangrijke begrippen waaronder: balans, dagboeken, journaalposten, grootboek, kolommenbalans, memoriaalboekingen, winst en verliesrekening of resultatenrekening (= hetzelfde) decimaalrekeningstelsel.
- Kent de functies van de balans, de resultatenrekening en het grootboek.
- Kent de gevolgen van diverse bedrijfstransacties voor de balans en de resultatenrekening.
- Weet hoe een boekhouding in elkaar zit en wat je daarin kunt vinden.
- Kent het eindproduct van de boekhouding, de balans en resultatenrekening, de verbanden die daarin bestaan, en het begrip verdienmodel.
- Kent het verschil tussen uitgaven en kosten, en inkomsten en opbrengsten.
- Kent het begrip eigen vermogen, vreemd vermogen, zekerheden, voorzieningen, rc-aandeelhouder, BTW, deelneming c.q. groepsmaatschappij, dividend.
- Kent de functie van sub administraties.
- Kan uitleggen waarom organisaties een administratie moeten voeren.
- Het belang van een administratie voor een strafrechtelijk onderzoek (elementen: verdienmodel/vermogensstroom/informatiebron voor het onderzoek/bewijs, waarheidsvinding & rechtsherstel).
- Kan de gevolgen van diverse bedrijfstransacties voor de balans en de resultatenrekening aangeven.
- Kan aan de hand van een praktijkcasus/-voorbeeld aangegeven op welke wijze de administratie heeft bijgedragen aan het strafrechtelijk onderzoek (waarheidsvinding en/of rechtsherstel):
 - Kan het verdienmodel (activiteit) van een onderneming benoemen (legaal/illegaal),
 - Kan de vermogensstromen (geld) benoemen,
 - Kan vermogensbestanddelen achterhalen.

2.3 Doelgroep training boekhouden 'open aanbod' medewerkers drie DG's

Naast de eerdere twee doelgroepen 'controlemedewerkers en startend (financieel) rechercheurs kunnen ook andere onderdelen binnen de drie Directoraten-Generaal Belastingdienst, Douane en Toeslagen een training boekhouden (door) laten ontwikkelen en laten uitvoeren door Opdrachtnemer.

2.3.1 Doelgroep

Alle medewerkers, van starters tot gevorderden, van de Belastingdienst, Douane en Toeslagen.

2.3.2 Leerdoelen

De Deelnemers kunnen/kennen tenminste:

- Werken met een grootboek en hulprekeningen
- Een kolommenbalans samenstellen
- De jaarrekening begrijpen
- De meest belangrijke begrippen waaronder: balans, dagboeken, journaalposten, grootboek, kolommenbalans, memoriaalboekingen, winst en verliesrekening of resultatenrekening decimaalrekeningstelsel, eigen vermogen, vreemd vermogen, zekerheden, voorzieningen, rc-aandeelhouder, BTW, deelneming c.q. groepsmaatschappij, dividend
- De functies van de balans, de resultatenrekening en het grootboek
- De gevolgen van diverse bedrijfstransacties voor de balans en de resultatenrekening;
- Weet hoe een boekhouding in elkaar zit en wat je daarin kunt vinden
- Kent het eindproduct van de boekhouding, de balans en resultatenrekening, de verbanden die daarbinnen bestaan, en het begrip verdienmodel
- Kent het verschil tussen uitgaven en kosten, en inkomsten en opbrengsten
- Kent de functie van sub administraties
- Kan uitleggen waarom organisaties een administratie moeten voeren
- Kan de gevolgen van diverse bedrijfstransacties voor de balans en de resultatenrekening aangeven
- Het eigen vermogen berekenen
- Financiële feiten duiden
- Journaalposten maken
- Dagboeken samenstellen
- De juiste grootboekrekeningen te muteren en samenstellen
- Een kolommenbalans opstellen
- Uitleggen hoe een geautomatiseerde administratie tot stand komt

3 Hoofdthema bedrijfsanalyse

In dit hoofdthema 'bedrijfsanalyse' is het trainingsprofiel per doelgroep op het gebied van bedrijfsanalyse beschreven.

Dit hoofdthema is opgedeeld in twee doelgroepen, te weten: invorderaars en medewerkers van de drie DG's.

Opdrachtnemer is in staat om op verzoek van Opdrachtgever een training bedrijfsanalyse (door) te ontwikkelen voor een specifieke doelgroep en vervolgens deze training uit te voeren.

3.1 Doelgroep bedrijfsanalyse (nieuwe) invorderaars

De training bedrijfsanalyse voor invorderaars maakt deel uit van het interne startopleidingstraject voor invorderaars. Met deze training wordt beoogd dat medewerkers van de Belastingdienst beschikken over de benodigde bedrijf analytische kennis voor hun functie. Ook is er in de training aandacht voor de voorbereiding op de toets die aan het eind van het interne startopleidingstraject Invordering door de BelastingdienstAcademie wordt afgenomen samen met de module Uitstel & Kwijtschelding.

3.1.1 Doelgroep

Deelnemers hebben minimaal MBO-niveau 3 en weinig tot geen boekhoudkundige, bedrijf-analytische of bedrijfseconomische kennis.

3.1.2 Leerdoelen

De Deelnemers kunnen tenminste:

Basisbeginselen bedrijfsanalyse

- Het verschil tussen het fiscale belang en het invorderingsbelang in de boekhouding
- Bepalen welke mutaties in het kader van de invordering van belang zijn
- Het eindproduct van de boekhouding, de balans en de resultatenrekening, en de verbanden die daarbinnen bestaan uitleggen aan een niet terzake deskundige
- De gevolgen van diverse bedrijfstransacties voor de balans aangeven
- De functies aangeven van het grootboek, de balans en de resultatenrekening
- De boekingsregels voor bezit en schuld toepassen
- De boekingsregels voor opbrengsten en kosten toepassen
- Vanuit het grootboek een proefbalans opmaken
- De gevolgen voor de jaarrekening kennen van de waardeverandering van balansposten, van nog te betalen kosten en reeds betaalde kosten die op het volgende jaar betrekking hebben
- Vanuit een aantal meer complexe transacties een kolommenbalans opstellen en het nieuwe eindvermogen berekenen
- De boekhoudkundige verwerking van mutaties die met lonen te maken hebben aangeven
- Onderkennen dat door verschillende balanswaarderingen de cijfers op de balans en de resultatenrekening gemanipuleerd kunnen worden
- Bij verkoop c.q. inruil de verkoopwinst of het verkoopverlies berekenen
- Kosten en opbrengsten verantwoorden in de periode waarop ze betrekking hebben
- Het onderscheid aangeven tussen een voorziening in geld en een boekhoudkundige voorziening
- Beheerst de basisbeginselen van de bedrijfsanalyse

Jaarrekening lezen

- Bepalen welke mutaties ten grondslag moeten hebben gelegen aan van belang zijnde ontwikkelingen in de jaarrekening (historie)
- Heeft de (bedrijfseconomische) kennis om van gebeurtenissen, onderbouwingen en prognoses te kunnen bepalen wat daarvan het (bedrijfseconomische) gevolg is (toekomst)
- Aangeven waarom kennis van bedrijfseconomie van belang is voor het werk van invorderaar
- De jaarrekening van een ondernemer beoordelen met bedrijfseconomische kennis

- Benoemen hoe de activa- en passivazijde van de balans zijn opgebouwd
- Aangeven hoe activa worden gewaardeerd
- Aangeven hoe het vermogen van een onderneming is opgebouwd
- Aangeven hoe wijzigingen in het eigen vermogen worden vastgelegd in de winst- en verliesrekening
- Zich een beeld vormen van de verhouding tussen privé en onderneming (onttrekkingen, mutaties verplichtingen, RC-verhouding), zowel historisch, actueel als in de toekomst
- Waardebepalingsmethodes toepassen op de balans en de winst- en verliesrekening
- Weet welke informatie uit een jaarrekening op welke manier gebruikt kan worden om een analyse te maken van een bedrijf

Kengetallen

- Een financiële analyse maken van de jaarrekening met behulp van kengetallen
- Het vermogen van een bedrijf bepalen o.b.v. kengetallen
- De winstgevendheid van een bedrijf bepalen o.b.v. kengetallen
- De liquiditeit van een bedrijf bepalen o.b.v. kengetallen
- De situatie van een bedrijf ten opzichte van haar omgeving bepalen
- De historische ontwikkeling van het bedrijf in beeld brengen
- De consistentie in de aangeleverde gegevens (jaarrekeningen en toelichting) nagaan
- Op basis van zijn analyse bepalen of hij over voldoende gegevens beschikt om te oordelen over het uitstel- of kwijtscheldingsverzoek, en indien dat niet het geval is de juiste en ter zake doende aanvullende stukken opvragen
- Op basis van de gegevens conclusies trekken over (de jaarcijfers) van de belastingschuldige

Geldstromen en liquiditeit

- Geldstromen en liquiditeit
- Aangeven wat het belang is van inzicht in de geldstromen binnen een bedrijf voor de ontvanger
- Kan het onderscheid tussen rentabiliteit en liquiditeit aangeven/onderkennen en rentabiliteit en liquiditeit bepalen
- Bepalen hoe de kaspositie van een bedrijf ervoor staat
- Bepalen welke geldstromen hebben gezorgd voor de huidige positie van het bedrijf
- Bepalen welke geldstromen in de toekomst zullen zijn voor het bedrijf
- Beoordelen of de verwachte (toekomstige) liquiditeitspositie afdoende is voor het nakomen van de (fiscale) verplichtingen van de onderneming

(Liquiditeits)prognose

- De betalingscapaciteit van een ondernemer berekenen vanuit de jaarstukken met behulp van een liquiditeitsprognose met gegevens uit het systeem KlantBeeld/SAS
- Bepalen of de liquiditeitsbalans en de geprognostiseerde winst- en verliesrekening en/of balans reëel zijn
- Bepalen of de aangeleverde prognoses (liquiditeit, balans, verlies- en winst) reëel zijn ten opzichte van verleden, branche, kasstromen en algemene economische ontwikkelingen
- Op basis van de historische gegevens de verwachte betalingscapaciteit berekenen (extrapoleren)
- Bepalen wat reële (toekomst)scenario's zijn, en bepalen wat bij de elk van die scenario's de reële betalingsverwachting is

Risicoanalyse/omgevingsanalyse

- Bepalen welke (kritieke) risico's en succesfactoren voor de onderneming van belang zijn. Risico's in deze zijn zowel interne risico's (bijv. kostprijs- of voorraadrisico) als externe risico's (bijv. concurrentie of krimpende markt)
- Bepalen hoe de markt voor deze onderneming er uit ziet, en of er toereikende maatregelen zijn genomen om in die markt een rol te kunnen blijven spelen
- De risico's en bedreigingen waar de onderneming in haar continuïteitsvraagstuk tegenaan kan lopen benoemen, en de grootte van deze risico's voor de onderneming kwantificeren
- De door de onderneming aangeleverde prognose op betrouwbaarheid toetsen aan de hand van historische cijfers van het bedrijf en aan de hand van branchegegevens/-verwachtingen

- De betrouwbaarheid van de aangeleverde gegevens inschatten in relatie tot de historie van de ondernemer/onderneming (compliant gedrag, faillissement(en), turboliquidaties)
- De voor de onderneming relevante risico's benoemen, kwantificeren, bepalen hoe die risico's gemitigeerd worden, en beoordelen of die mitigatie afdoende is

(Betalings)zekerheid/Verhaal/Voorwaarden

- Aangeven wat verhaalsmogelijkheden zijn
- De verhaalsmogelijkheden opsporen uit de jaarstukken en uit andere bronnen
- De verschillende soorten pandrechten omschrijven
- De kenmerkende verschillen van verschillende leasevormen aangeven
- De kenmerken aangeven van:- pand en hypotheek- eigendomsvoorbehoud- huurkoop en lease- cessie- borgtocht
- De rechten van derden (op activa) beoordelen uit de administratie
- Interpreteren welke partijen binnen de invloedssfeer van de ondernemer/het concern een rol spelen in de bedrijfsvoering van de verzoekende partij
- Adequate maatregelen in kaart brengen en op basis daarvan voorwaarden stellen om risico's door gelieerde partijen te verminderen/te voorkomen
- Verschillen tussen aansprakelijke en partijen die in de cijferanalyse worden betrokken opheffen (zodat alleen die cijfers in de beoordeling betrokken worden van daadwerkelijk aansprakelijke partijen)
- De reële waarde van zekerheden/verhaalsmogelijkheden inschatten (pandrecht, hypotheek, borgtocht)
- De (waarde van) rechten van derden inschatten/waarderen op basis van de beschikbare gegevens (eigendomsvoorbehoud/lease)
- Bepalen of en zo ja welke aanvullende zekerheden gesteld moeten worden naast de zekerheid van het bedrijf zelf (verpanding, hypotheek, borgtocht) <
- Bepalen of er aanvullende overeenkomsten (borgtocht/aansprakelijkheid) nodig zijn om gelieerde partijen mee te verbinden voor de belastingschuld
- Bepalen welke (periodieke) voorwaarden er gesteld moeten worden om de te maken afspraken tijdens de looptijd van de betalingsregeling te kunnen monitoren

Conclusie a.d.h.v. bedrijfsanalyse

- Een gemotiveerde conclusie trekken over het toekomstperspectief en de risico's die hierbij spelen voor ondernemer/onderneming

3.2 Doelgroep training bedrijfsanalyse 'open aanbod' medewerkers drie DG's

Naast de eerdere doelgroep 'invorderaars' kunnen ook andere onderdelen binnen de drie Directoraten-Generaal Belastingdienst, Douane en Toeslagen een training bedrijfsanalyse (door) laten ontwikkelen en uitvoeren door Opdrachtnemer.

3.2.1 Doelgroep

Alle medewerkers, van starters tot gevorderden, van de Belastingdienst, Douane en Toeslagen.

3.2.2 Leerdoelen

Bij een training bedrijfsanalyse 'open aanbod' voor medewerkers van drie DG's wordt uitgegaan van (een deel van) de leerdoelen voor de training bedrijfsanalyse voor invorderaars, zoals opgenomen in paragraaf 3.1.2. van dit document.